

Nieuwsbrief Hanneke Eggels - september 2017

Aanstaande donderdag 31 september ergens tussen 17.00-18.30 u. wordt een gesprek uitgezonden met mij en over *Cour de Culture* vanuit Hilversum in het programma *Nieuws & Co*. Interviewster is *Lara Rense*. *Hoezo? Omdat ik 'jong en ambitieus' ben volgens de redactie.....*

Nieuws en Co

Het nieuwe programma *Nieuws en Co* is een coproductie van NOS en NTR en staat - zoals de titel al zegt - voor nieuws en meer. Wetenschap, cultuur en diversiteit krijgen speciale aandacht. In *Nieuws en Co* is ruimte voor verdieping en verbreding. *Lara Rense* brengt luisteraars op de hoogte van het nieuws van de dag, maar ook nieuws uit de wereld van wetenschap en cultuur. De uitzending komt niet alleen vanuit de studio in Hilversum; presentatoren *Mustafa Marghadi* en *Petra Possel* gaan (afwisselend) het land in op zoek naar bijzondere verhalen. Zij brengen de luisteraars het 'geluid van de straat'. Tot slot is er voor diverse reportages een samenwerking met de redactie van het televisieprogramma *Nieuwsuur* (NOS & NTR). *Joost Karhof* is de vaste vervanger van *Lara Rense*.

Van Hilversum naar de wereld

Hieronder staat mijn blog voor website van de *Internationale Vereniging voor Neerlandici* n.a.v. een videogesprek met de hoogleraar Neerlandistiek in St. Petersburg getiteld: *'Russen vinden ons somber'*

Internationale
Vereniging voor
Neerlandistiek

"MIR", de wereld in kaart

24 augustus 2017 - [Blog](#) Auteur: Hanneke Eggels

gepubliceerd op de website van de *Internationale Vereniging voor Neerlandici*

МИР

Ханнеке Эггелс

MIR

Hanneke Eggels

Het gedicht 'Sagrada Familia' staat in de Nederlands-Russische poëziebloemlezing uit mijn gedichten *MIR*. De titel betekent in het Russisch *vrede, wereld, gemeenschap* en ook verwijst *MIR* naar een ruimtestation. De bundel over mensenrechten droeg ik in 2002 met zijn toestemming op aan de vredesambassadeur *Mstislav Rostropovitsj* die ik persoonlijk heb gekend en voorin bij het gedicht 'De Muur' staat de krantenfoto van mijn keukenprikbord met de Maestro cellospelend bij de val van de Muur in 1989. Na de val van de muur vond de vertaalster in mijn gedichten een hedendaagse Russische ziel, daarom vroeg zij of ze ze mocht vertalen.

De minister en MIR

De toenmalige Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen ontving in 2003 met een officiële toespraak in Beesel op mijn terras het eerste exemplaar. Zij deelde *MIR* dat jaar uit als relatiegeschenk voor haar Russische collega's tijdens *Days of Dutch Culture*. De ambassade gaf *MIR* aan *Maestro Slava en Galina Rostropovitsj* tijdens een privéontvangst in hun theater in Moskou, en - gesponsord door het VSB-fonds - voor educatieve doeleinden aan Russische universiteiten waar neerlandistiek werd gedoceerd. Hoogleraar Neerlandistiek *Irina Michajlova* ontving ook een exemplaar. De Internationale Vereniging voor Neerlandistiek liet 'MIR' recenseren in *Neerlandica extra muros*. Prof.dr. V.O.

Belo-Oesov, hoofd vakgroep Nederlands aan de Staatsuniversiteit MOSKOU schreef dat hij met een jaloersmakende en extra kritisch oog naar *MIR* had gekeken, omdat in Rusland de lat hoog ligt en er sinds de jaren 70 veel minder uit het Nederlands vertaald werd. Dat er lange tijd altijd toestemming nodig was van de wakened eunuchen die voor een ideologisch gezond klimaat in de socialistische harem zorgden

Een tijdje vrede

Het was een tijdje vrede. Daarna kreeg het wereldtoneel andere coulissen. Sinds de Russische inval op de Krim deelt de Nederlandse overheid geen visitekaartjes met *MIR* (vrede) meer uit. Met bijzondere aandacht bekeek ik nu het video-interview '[Russen vinden ons somber](#)' op de website van de IVN.

Poëziebloemlezingen voor Russische googelende pubers

De hoogleraar vertelt vanuit St. Petersburg over haar focus op dode Nederlandse dichters als *Martinus Nijhoff*, *Gerrit Achterberg*. Zij is nu bezig met *Herman Gorter*, *MIR* vertaalde zij niet, wel bood zij mij bij het laatste colloquium in Leiden aan een herdruk te corrigeren. “Want poëzie wordt ontcijferd uit de moedertaal en in een nieuwe taal tot totaalsom berekend. Een goede vertaling is als een doorlopende weerlegging van het kleinzielige gevit waarmee de lezer, dat verscheurende dier, zijn lectuur begint”*)

De hoeveelheid in het Russisch vertaalde Nederlandse gedichten is nu nog steeds niet erg uitgebreid, vooral dus dode dichters, maar ik zie dat er sinds de toespraak van de oud-minister in Beesel wel een aantal nieuwe bundels en bloemlezingen is verschenen. Het ministerie van OCW hoopt dat recente bloemlezingen samen met mijn werk *MIR* - het (stereotype) beeld doen kantelen over de zogenaamde sombere aard van de Nederlandse poëzie. Een bloemlezing lijkt OCW daar bij uitstek geschikt voor, daar komt de veelzijdigheid van de Nederlandse poëzie goed tot zijn recht schreef een hoge beleidsambtenaar mij een paar dagen geleden. Met deze wens is zij bij mij niet aan het goede adres.

Zelfverzekerd

Van de zelfverzekerde uitspraak van OCW over de veelzijdigheid in recente bloemlezingen onder auspiciën van het Letterenfonds vinden we juist maar weinig terug bij hoogleraar *Irina Michajlova* in, St. Petersburg, hoogleraar *V.O. Belo-Oesov* in Moskou en ook mijn Russische vertaalster uit Nederland. Wij kunnen zelf wel vinden dat onze gebloemleesde Nederlandse dichters zo veelzijdig zijn, maar daarom vinden internationale deskundigen dat nog niet. Zij denken daar het hunne van. Het is verstandig goed naar Russische

letterkundigen te luisteren, ook al zijn de politieke verhoudingen bekoeld. Wat vindt een geoefende lezer die over onze landsgrenzen heen relativeert? Die vindt de Nederlandse poëzie somber en introspectief en dat de Vlaamse literatuur meer op de Russische lijkt dan de Nederlandse. Bovendien maakte Irina Michajlova de pijnlijke opmerking, dat de Nederlander geen poëzie leest.

Nederlandse canon van poëzie
Internationale erkenning staat of valt met thematische aansluiting bij het internationale literaire discours dat zich meer op de buitenwereld richt. Daar is voor neerlandici aan buitenlandse universiteiten in de praktijk als literaire ambassadeurs samen met de Taalunie veel te doen. **Uit** het Russisch wordt daarentegen wel volop vertaald.

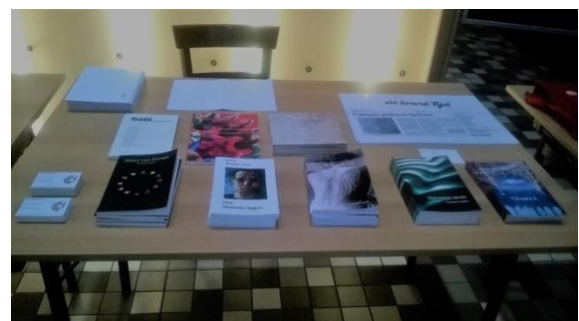
Hoogleraar Gerrit Komrij kreeg van vertaler Hans Boland het eerste exemplaar van zijn vertaling van A. Poesjkins' Jevgenin O. aangeboden en stond nadien te praten met mijn vertaalster. Ik wilde een goed woordje voor haar doen met de woorden "Volgens de hoogleraar Slavistiek in Amsterdam vertaalt zij semantisch zeer precies..."Hij draaide zich als door een wesp gestoken af met de woorden: "Dank u voor dit college" Irina Nazarova die ik bij Arti aan hem voorstelde, had in haar voorwoord in *MIR 'De wereld van Hanneke Eggels'* geschreven:

"...De gedichten van Hanneke Eggels vallen op tegen de achtergrond van de moderne Nederlandse poëzie die in het algemeen geen aanspraak maakt op de erepalm wat betreft de maatstaf van wederzijds begrip voor de moderne realiteit en ook wat betreft de actualiteit van de thematische prioriteiten"

Dat beviel hem niet. Het is nooit meer goed gekomen tussen ons. Of Komrij's bundels ooit in het Russisch werden gepubliceerd? Daar wil zijn biograaf vast wel een noot aan wijden.

(Lipsiusgebouw Universiteit Leiden Presentatie van mijn fonds Cour de Culture tijdens het colloquium 'Hyperdiverse Neerlandistiek' 2015)

Met heel mijn 'Russische ziel' was ik nooit in Rusland. Wel in Barcelona. Volgend gedicht 'Sagrada familia' staat in het Russisch in *MIR*.

Sagrada Familia

*indeheiligeschaalrijpen
duivelseappels, stilleven*

*vaneennondieEros
bestrijdt als Jeanne d'Arc*

*langs de zuilengang gaat
zij haar weg en passant
biechtend in een bekruste kerk
van duizend scherven*

*nu lokt mij De Heilige Familie
vrolijk en dienstbaar
als de lippenstift van Paloma
Picasso boven de stad*

Hanneke Eggels

Beesel, augustus 2017

- Hanneke Eggels: 'MIR' Tweektalige poëziebloemlezing (Ned.-Rus.), 1e dr. Van Spijk uitg. 2003. Cour de Culture, herdruk 2011. ISBN 9789081524933
- Op www.eggels.com/internationalerecensies. een video met de toespraak uit 2003 van Minister van OCW Maria van der Hoeven in Beesel.
- Hanneke Eggels:
['Het oppoetsen van oude schoenen'](#). In: Filter, vakblad voor vertalen, 2008, jrg.15, nr. 2, p.-67-68

De Caraïben

Na mijn geïllustreerde nieuwsbrief over *Bon Bini* en Curaçao schreef *Klaas de Groot* op de website van de werkgroep *Caraïbische Letteren* van de *Maatschappij der Nederlandse Letterkunde* een leuk stukje over mijn gedicht 'Korsou' en de Curaçaosche schrijver *Boeli van Leeuwen* die ik daar in 2004 ontmoette. Je kunt het hieronder aanklikken.

<http://werkgroepcaraibischeletteren.nl/nog-een-beeld-van-boeli-van-leeuwen/>

Leestips

- De zomer in het hoofd, toch al met een voet in een regenplas? Lees van *Arthur Schnitzler: Late roem*.
- Het ebook van *Nice* staat op punt van verschijnen, Voor 11,95 € via Amazon, Kobo, bol.com te downloaden op je mobiel ISBN 9789081524902. Ben benieuwd naar je lees/luisterervaring. Laat me die vooral weten.

